

Aprob,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

RAPORT
privind vizita efectuată la Centrul Rezidențial „Sf. Andrei” Iași, județul Iași

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul Rezidențial ”Sf. Andrei” Iași din cadrul Centrului de Servicii Sociale “Sf. Andrei” Iași, județul Iași are ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate și este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

Având în vedere situația excepțională cu care s-a confruntat România în contextul pandemiei de coronavirus, a fost necesară aplicarea unor măsuri ferme pentru combaterea răspândirii COVID-19, iar MNP, ca entitate implicată în monitorizarea condițiilor de viață și a tratamentului aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, a urmărit permanent respectarea prevederilor legale și a standardelor naționale și internaționale în materia respectării drepturilor fundamentale, precum și interzicerea torturii și a altor rele tratamente.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 24.03.2021, a fost efectuată o vizită la Centrul Rezidențial "Sf. Andrei" Iași, județul Iași, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna _____ (jurist), domnul _____ (medic) și domnul _____ (asistent social), consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, doamna _____, psiholog, colaborator extern, precum și doamna _____, reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Alternative Sociale Iași.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul Rezidențial „Sf. Andrei” funcționează în cadrul Centrului de Servicii Sociale „Sf. Andrei” Iași, care mai are în structura sa proprie următoarele servicii sociale: Apartamente „Sf. Andrei” (4 apartamente cu o capacitate de 24 de locuri), Centrul de Zi de Recuperare a Copilului cu Dizabilități și TSA (cu o capacitate de 50 de locuri, din care 20 de locuri destinate copilului cu TSA, pentru care serviciile se acordă și în regim ambulatoriu, previne abandonul și instituționalizarea copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de îngrijire, educație, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă și orientare școlară pentru copii cu vârsta cuprinsă între 3 și 8 ani, cu nevoi speciale/dizabilități/beneficiari ai unui plan de abilitare-reabilitare, încadrați în grad de handicap, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți sau reprezentanți legali, precum și pentru alte persoane care au în îngrijire copii).

De asemenea, în cadrul Centrului de Servicii Sociale „Sf. Andrei” Iași a funcționat temporar, în perioada 01 aprilie – 01 iunie 2020, Componenta Triaaj „Sf. Andrei” destinată copiilor de vârstă mică abuzați, neglijați sau aflați în orice alt risc social, pentru care se impunea preluarea în sistemul

de protecție în regim de urgență și despre care nu se cunoșteau detaliile stării lor de sănătate și istoricul socio-medical al persoanelor cu care au fost în contact direct.

Centrul Rezidențial „Sf. Andrei” Iași este un serviciu social de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale copiilor, fiind destinat copilului și familiei, cu cazare pe perioadă determinată, serviciile fiind acordate în regim normal în cadrul centrului rezidențial.

Serviciul social Centrul Rezidențial „Sf. Andrei” este înființat conform Hotărârii Consiliului Județean Iași nr. 170/17.05.2017 și funcționează ca unitate de asistență socială în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași, fără a avea personalitate juridică, fiind acreditat conform Certificatului de acreditare seria AF, nr. 001110/23.05.2014. De asemenea, centrul deține Licența de funcționare nr. 000702/24.09.2019, valabilă pe o perioadă de cinci ani.

Misiunea generală a centrului este asigurarea accesului, pe o perioadă determinată, la găzduire, îngrijire, abilitare, reabilitare, educație și pregătire în vederea integrării sau reintegrării familiale, adopției, plasamentului familial sau în regim de asistență maternală unui număr de 50 de copii, cu vârste cuprinse între 0-10 ani, predominant cu dizabilități, încadrați în grad de handicap, cu deficiențe asociate neuro-psiho-motorii, mintale, senzoriale.

Centrul funcționează cu respectarea prevederilor Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, ale Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, iar standardul minim de calitate aplicabil este Ordinul nr. 25/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială.

Unitatea se organizează și funcționează cu respectarea principiilor generale care guvernează sistemul național de asistență socială, precum și a principiilor specifice care stau la baza acordării serviciilor sociale prevăzute în legislația specifică, în convențiile internaționale ratificate prin lege și în celelalte acte internaționale în materie la care România este parte, precum și în standardele minime de calitate aplicabile.

Beneficiarii centrului sunt copii separați, temporar sau definitiv, de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a unei măsuri de protecție specială – plasament în acest tip de serviciu sau copii pentru care a fost dispus, în condițiile legii, plasamentul în regim de urgență.

La data vizitei, în centrul rezidențial erau cazați 34 de beneficiari, gradul de ocupare fiind de 68%. Beneficiarii centrului proveneau din spital, maternitate, din familii, din serviciul de asistență maternală profesionistă, precum și din alte centre de plasament.

Centrul aplica o procedură proprie de admitere, elaborată de D.G.A.S.P.C. Iași și cunoscută de conducerea centrului și personalul de specialitate.

Pentru fiecare copil protejat în centru era întocmit un dosar, denumit dosarul personal al beneficiarului. După analiza unor astfel de dosare, membrii echipei de vizitare au reținut că acestea erau conforme și complete, conțineau documentele obligatorii, printre care menționăm: dispoziția directorului executiv al D.G.A.S.P.C. privind instituirea plasamentului în regim de urgență sau, după caz, hotărârea comisiei pentru protecția copilului sau a instanței de judecată privind instituirea/încetarea măsurii de protecție; copia certificatului de naștere al copilului; copii ale actelor de stare civilă ale părinților; documentul care consemnează opinia copilului cu privire la stabilirea măsurii de protecție, pentru copilul care a împlinit vârsta de 10 ani; planul de acomodare a copilului; planul individualizat de protecție a copilului; fișa de evaluare socială a copilului; fișa de evaluare medicală a copilului; fișa de evaluare psihologică a copilului; fișa de evaluare

educațională a copilului; rapoartele periodice privind verificarea împrejurărilor care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială; rapoartele trimestriale privind evoluția dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului și a modului în care acesta este îngrijit; contractul de furnizare servicii încheiat, după caz, cu părinții copilului sau cu copilul după împlinirea vârstei de 16 ani; alte documente relevante pentru situația și evoluția copilului în centru.

Conducerea centrului era asigurată de către un șef centru, acesta luând parte la discuțiile cu membrii echipei de vizitare, alături de personal de specialitate de îngrijire și asistență.

Centrul funcționa cu un număr total de 50 de angajați, conform prevederilor Hotărârii nr. 170/17.05.2017 a Consiliului Județean Iași, dintre care erau ocupate 43, **find vacante următoarele 7 posturi: 1 post animator socio-educativ, 2 posturi asistent medical, 2 posturi supraveghetor de noapte și 2 posturi muncitor.** Conform informațiilor primite de la conducerea centrului, personalul unității avea fișe de aptitudine profesională avizate de medicul de medicina muncii pentru anul în curs.

Referitor la personal, din informațiile furnizate de către conducerea centrului, a reieșit că acesta și-a desfășurat activitatea sub influența perioadei de pandemie, care a presupus perioade de izolare la locul de muncă, ce au avut ca efect stări de încordare psihică prelungită, reducerea randamentului de lucru, suprasolicitare în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor de lucru (număr redus de angajați care asigura îngrijirea copiilor pe fiecare perioadă de izolare, precum și în perioadele de carantină a persoanelor bolnave) și adaptarea la noile condiții. Toate acestea au avut ca efect creșterea numărului de îmbolnăviri în rândul personalului, astfel că s-a înregistrat un număr de 127 de concedii medicale. Tot ca o consecință a perioadei de pandemie, s-au înregistrat 2 pensionări anticipate, 2 solicitări de încetare a raporturilor de muncă și 1 transfer. **Având în vedere aceste aspecte, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile necesare pentru asigurarea serviciilor corespunzătoare beneficiarilor, prin angajarea de personal pe posturile vacante.**

Finanțarea cheltuielilor Centrului Rezidențial "Sf. Andrei" Iași era asigurată, în condițiile legii, din următoarele surse: bugetul Consiliului Județean Iași; bugetul de stat; donații, sponsorizări sau alte contribuții din partea persoanelor fizice ori juridice, din țară și din străinătate; fonduri externe rambursabile și nerambursabile; alte surse de finanțare, în conformitate cu legislația în vigoare.

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din centru, acestea au fost apreciate de personalul unității ca fiind suficiente desfășurării activității centrului, deși **la începutul perioadei pandemiei de COVID-19 au fost probleme privind asigurarea echipamentelor de protecție și a materialelor dezinfectante.** De asemenea, din informațiile furnizate de către personalul centrului, a reieșit că **nu au fost puse în aplicare prevederile Ordonanței de urgență nr. 82/2020 pentru aprobarea acordării unui stimulent de risc pentru personalul centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru alte categorii vulnerabile, izolate preventiv la locul de muncă, pe perioada stării de urgență.** Având în vedere aceste aspecte, **membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile necesare pentru respectarea prevederilor Ordonanței de urgență nr. 82/2020, precum și pentru asigurarea echipamentelor de protecție și a materialelor dezinfectante pe toată durata pandemiei de COVID-19.**

Totodată, s-a menținut legătura cu persoanele resursă (sponsori), care susțin în mod constant activitățile centrului, contribuind, astfel, la creșterea nivelului de trai al copiilor. Din 59 de

contracte de sponsorizare încheiate, în valoare de 47.175,46 lei, s-au achiziționat ustensile, aparatură electrocasnică (casnică și profesională), produse alimentare, produse de igienă, echipamente și materiale specifice COVID-19, jucării, pentru o bună desfășurare a activității și pentru creșterea nivelului de trai în cadrul centrului și în apartamente. La această sumă, se adaugă și suma de 3.800 lei, achitată din venituri proprii de către unul dintre angajații centrului, sumă care reprezintă aproximativ $\frac{1}{4}$ din valoarea totală a cazării la o pensiune a personalului angajat, în una din perioadele de izolare la locul de muncă, din momentul de focar pandemic în centru.

De asemenea, s-au achiziționat aparate de aer condiționat pentru dotarea/înlocuirea celor uzate sau defecte și dotarea modulului destinat grupei de copii cu autism, sălii de kinetoterapie din cadrul Centrului de zi și magaziiilor de alimente. S-a înființat și dotat o sală de integrare senzorială, exclusiv cu sprijinul financiar al unui sponsor. S-a procurat prin intermediul sponsorizărilor cantitatea deficitară de alimente și materiale (situație manifestată pe termen scurt) care au permis o bună îngrijire, educare și recuperare a copiilor ocrotiți.

S-au atras sponsori și pentru asigurarea cadourilor pentru copii de 1 Iunie, Moș Nicolae, Crăciun etc. și s-au organizat, atât în Apartamente, cât și în Centrul Rezidențial, zilele de naștere ale copiilor indiferent de gradul lor de handicap, din fonduri proprii și cu sprijinul Organizației „Civitan”.

Ca localizare, Centrul Rezidențial ”Sf. Andrei” Iași este amplasat în comunitate, pe strada Sf. Andrei, nr. 25A, ceea ce permite accesul beneficiarilor din/la toate zonele orașului.

Clădirea centrului, în suprafață de 2597,96 mp, a fost construită în anul 1974, iar ulterior, în anul 1990, i-a fost anexat un corp nou destinat unei bucătării și spălătorii moderne. Construcția inițială a fost destinată pentru creșă și grădiniță de copii, pentru ca apoi să fie transformată în Leagăn de copii. Capacitatea inițială a centrului era de 200 de locuri. Din anul 1982 s-a început o activitate de recuperare a copilului cu handicap neuro-psiho-motor. În anul 1993, prin H.G. nr. 779 art.2, s-a aprobat schimbarea profilului instituției din Leagăn în Secție de recuperare neuro-psiho-motorie infantilă. În anul 1998, ca urmare a apariției unei noi legislații în domeniul protecției copilului, fostul Leagăn de Copii Iași, secția nr. 2 și-a schimbat denumirea în Centrul de Plasament nr. 2 „Sf. Andrei” Iași.

Ca urmare a stării de degradare, clădirea a beneficiat de o investiție de aproximativ 15 miliarde lei din partea Băncii Mondiale pentru renovarea, reamenajarea și modernizarea clădirii și spațiilor destinate copiilor cu nevoi speciale. Reamenajarea s-a desfășurat în perioada octombrie 2001 – octombrie 2003, timp în care activitatea centrului s-a desfășurat într-o clădire situată în Iași, str. Plăieșilor nr. 9.

La parter se găsesc cabinete de terapii și recuperare, cabinet de asistență socială, cabinet administrativ, blocul alimentar (bucătărie, magazii alimente, sală de mese), magazii materiale, centrală termică, spălătorie, grupuri sanitare. La etaj sunt amplasate săli de joc, sală de mese și oficiu, cabinete de terapii și recuperare, grupuri sanitare, cabinet medical, magazii de depozitare a echipamentului și cazarmamentului, precum și dormitoare pentru copii.

Spațiile interioare sunt prevăzute cu lift și rampe pentru deplasarea fotoliilor rulante, iar spațiile exterioare sunt dotate cu rampe. Curtea centrului este amenajată cu loc de joacă și spațiu verde pentru activități în aer liber.

Cazarea beneficiarilor se făcea la etajul clădirii, centrul fiind organizat pe module formate din cameră de zi și dormitoare pentru 1-4 copii. Dormitoarele erau fără baie proprie, dispuse în lateralul camerelor de zi, fiind dotate cu 1-4 paturi și dulapuri pentru haine. Camerele de zi aveau mese, scaune, dulapuri, jucării etc. Membrii echipei de vizitare au observat că o parte a

mobilierului era uzat sau defect, apreciind ca fiind necesar să se efectueze demersuri pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin achiziționarea unor paturi, saltele, noptiere sau comode care să corespundă nevoilor beneficiarilor.

Centrul avea bucătărie dotată cu instalații, aparatură și echipamente specifice (chiuvete cu apă curentă, echipamente pentru pregătirea hranei, frigider, congelator etc.), iar sala de mese era bine iluminată, amenajată și dotată cu materiale ușor de igienizat și cu mobilier suficient, adaptat nevoilor beneficiarilor și care oferă o ambianță plăcută. Beneficiarii serveau masa în camere sau la sala de mese, fiind ajutați de către personalul de serviciu. Membrii echipei de vizitare au observat că, din cei aproximativ 15 copii care serveau masa de prânz, doar doi nu necesitau asistență, ci doar erau supravegheați dacă se alimentează corespunzător sau au nevoie de ajutor.

Meniul era întocmit pe o perioadă de o săptămână, existând mai multe categorii de regim: regim obișnuit, regim special (gavaj+biberon), regim delactozat, regim glutenopriv, regim sărac K și hiposodat. Meniul de regim obișnuit cuprindea în ziua efectuării vizitei următoarele alimente: la ora 8 – lapte, pâine cu unt și cașcaval; la ora 10 – fructe și biscuiți obișnuiți; la ora 12 – borș de legume, pâine, tocăniță de cartofi cu carne; la ora 16 – pateu cu ciuperci; la ora 19 – mămăligă cu brânză și smântână.

Din informațiile furnizate de către personalul centrului, a reieșit că Centrul Rezidențial „Sf. Andrei” Iași este în curs de închidere, conform Programului Național inițiat de autorități în vederea dezinstituționalizării copiilor, urmând să fie înființat un tip de serviciu rezidențial nou destinat copiilor cu dizabilități neuropsihice și deficiențe asociate, și anume case de tip familial - CTF (cod serviciu 8790CR-C-I), care va fi deservit de Centrul de Zi de Recuperare. Copiii vor beneficia de cazare, hrană, echipare și activități instructiv-educative, conform standardelor minime de calitate și recomandărilor din planurile de abilitare/reabilitare și din planurile individualizate de protecție.

Conform Planului de închidere a centrului, vor fi disponibile 20 de locuri în două clădiri (fiecare cu câte 10 locuri), care aparțin de domeniul public al județului Iași și administrate de D.G.A.S.P.C. Iași, iar 12 locuri vor fi asigurate prin construirea unei case de tip familial (în municipiul Iași).

Copiii vor beneficia de terapii de abilitare/reabilitare (consiliere psihologică și socială, psihopedagogică, logopedică, kinetoterapie, meloterapie, stimulare senzorială, asistență medicală), conform standardelor minime de calitate și recomandărilor din planurile de abilitare/reabilitare și din planurile individualizate de protecție în cadrul actualului Centrul de Zi de Recuperare pentru Copilul cu Dizabilități și TSA „Sf. Andrei”, centru care va fi ulterior reabilitat, redimensionat ca spațiu și îmbunătățit ca paletă de terapii (fiziokinetoterapie, hidroterapie, artterapie, terapie ocupațională, integrare senzorială).

Potrivit Planului de închidere a centrului, necesarul de personal pentru cele 3 case de tip familial este de 32, iar pentru un centru specializat de zi de recuperare pentru copilul cu dizabilități este de 27.

Având în vedere specificul afecțiunilor medicale ale beneficiarilor centrului, echipa de vizitare consideră că evaluarea nevoilor copiilor aflați în Centrul Rezidențial „Sf. Andrei” Iași este o etapă esențială în cadrul strategiei de dezinstituționalizare, astfel încât să se identifice soluții care să asigure bunăstarea și securitatea copilului, prin asigurarea corespunzătoare a asistenței medicale. Mai mult, strategia de dezinstituționalizare trebuie să fie implementată după ce se identifică soluții mai bune pentru fiecare copil din acel centru, prin evaluarea multidisciplinară centrată, în principal, pe copil, având drept scop înțelegerea completă a situației acestuia.

Referitor la acordarea asistenței medicale, membrii echipei de vizitare au reținut că, la momentul vizitei, în centrul rezidențial erau cazați 34 de beneficiari cu vârste cuprinse între 0 – 10 ani, copii cu nevoi speciale, preponderent cu dizabilități, încadrați în grad de handicap, cu precădere grav, accentuat sau mediu, cu deficiențe asociate neuro-psiho-motorii, mintale și senzoriale. În anul 2021 au fost 4 copii admiși în centru, fiind înregistrate și un număr de 3 ieșiri din centru (plasament la asistent maternal profesionist).

Centrul avea un cabinet medical dotat în mod corespunzător cu mobilier (pat consultații, dulap de medicamente, birou etc.), cu aparatură specifică (tensiometru, stetoscop, pulsoximetru, termometre etc.), precum și cu aparat de urgență, care conținea medicamentele necesare în situații neprevăzute.

Totodată, exista un izolator format din 4 dormitoare, 3 camere de baie și oficiu, spațiu în care se asigura izolarea copiilor care reveneau din spital, pentru o perioadă de 14 zile.

Asistența medicală era asigurată la data vizitei de un medic pediatru, angajat cu contract de muncă și de 4 asistente medicale. Din relatările conducerii centrului a reieșit că în unitate își desfășura activitatea încă o asistentă medicală, detașată pe o perioadă de 3 luni, însă cu puțină experiență în îngrijirea copiilor cu patologii variate și extrem de complexe, în condițiile în care o altă asistentă medicală era în concediu medical, fiind infectată cu noul coronavirus. Deși în cursul anului 2020 în centru au fost angajate 8 asistente medicale, patru dintre acestea au fost redistribuite la alte centre, rezultând astfel imposibilitatea asigurării permanenței asistenței medicale, cu respectarea legislației muncii în vigoare. Totodată, centrul avea angajați 2 kinetoterapeuți și un fiziokinetoterapeut cu contracte de muncă. Având în vedere aceste aspecte, **echipa de vizitare consideră imperios necesară angajarea de personal medical necesar acordării unei asistențe medicale corespunzătoare acestor copii, cu asigurarea permanenței asistenței medicale, precum și respectarea legislației muncii în vigoare.**

Ca măsuri luate cu scopul prevenirii transmiterii virusului Sars-Cov 2 la nivelul Centrului de Servicii Sociale „Sf. Andrei” din Iași, din informațiile furnizate de către conducerea centrului au fost reținute următoarele:

- asigurarea stocurilor de materiale dezinfectante pe bază de clor sau alcool sanitar și/sau măști de protecție, atât prin achiziții ale furnizorului de servicii, cât și prin surse suplimentare (sponsorizări);
- informarea și instruirea personalului cu privire la aplicarea și respectarea măsurilor menționate în Dispoziția metodologică nr. 6377/ANPDCA/09.03.2020 și intensificarea activităților de dezinfecție a suprafețelor de contact, conform Planurilor de măsuri întocmite la nivelul centrului;
- dotarea cabinetului medical cu termometru cu infraroșu non-contact, pentru termometrizarea la distanță a personalului;
- verificarea personalului din punct de vedere al stării de sănătate, la fiecare schimb de tură, de către personalul medical (informații clinice, informații furnizate de către personal la intrarea în serviciu vis-a-vis de persoanele cu care a intrat în contact, termometrizare etc.) și raportarea zilnică către șeful de centru a situațiilor noi apărute. Din acest punct de vedere, conducerea centrului a subliniat stresul resimțit de întreg personalul angajat ca urmare a testărilor repetate (câte o testare săptămânal);
- dotarea fiecărei grupe de copii cu un termometru non-contact, folosit de personalul de îngrijire/asistent medical, dimineața și seara pentru a verifica temperatura acestora.

În ciuda acestor măsuri, de la începutul pandemiei până la data efectuării vizitei, în centru au existat 13 beneficiari infectați cu noul coronavirus, care s-au vindecat fără alte complicații, precum și 44 de angajați care de asemenea au fost internați și care ulterior s-au vindecat.

Referitor la patologia beneficiarilor centrului, aceasta vizează afecțiuni neuropsihice severe, cu dependență totală de adult, cu un grad de înțelegere al acestora foarte limitat. Toți acești copii erau încadrați în grad de handicap și prezentau, în afara patologiei neuro-psiho-motorie, și o bogată patologie somatică. Dintre aceștia, cei care prezentau un risc vital crescut aveau următoarele afecțiuni: 27 copii cu afecțiuni neuropsihiatrice, 10 copii cu afecțiuni cardiace, 2 copii cu atrepsie, 3 copii cu afectare renală, 6 copii cu afecțiuni osteoarticulare, 1 copil cu epidermoliză buloasă, 1 copil cu dializă peritoneală. Existau de asemenea și alte afecțiuni, dintre care menționăm: intoleranțe la gluten și la proteinele din laptele de vacă – 4 copii, anemie – 16 copii, boli genetice – 7 copii, afecțiune endocrinologică – 1 copil.

Din constatările echipei de vizitare și din studiul documentelor medicale se observă cu ușurință o practică medicală extrem de bogată, care ar putea fi sintetizată în următoarele activități:

- consultații zilnice ale copiilor pentru evaluarea stării de sănătate, pentru diagnosticarea afecțiunilor intercurrente și stabilirea conduitei terapeutice;
- completarea condicii de medicație de două ori pe săptămână pentru eliberarea acesteia din punctul farmaceutic;
- evaluarea creșterii ponderale a copiilor și a perimetrelor, lunar, urmărirea diurezei și a tranzitului intestinal, zilnic;
- efectuarea dializei peritoneale la un copil;
- efectuarea de sondaje vezicale la un copil cu vezică neurologică și spina bifida;
- administrarea tratamentelor cronice, profilactice și de susținere imunologică ;
- administrarea tratamentelor de urgență în crize convulsive, reacții alergice, sindrom febril;
- divizarea tabletelor pentru medicație în funcție de greutatea copiilor (prafuri);
- pansament chirurgical zilnic aplicat unui copil cu afecțiune cutanată malignă;
- efectuarea de tratamente cu aparatul de aerosoli pentru afecțiunile pulmonare;
- tapotaj toracal la copii cu insuficiență respiratorie cronică;
- spălături gastrice la copii cu tuse ineficientă, care acumulează gastric secreții prin înghițirea acestora;
- acordarea primelor îngrijiri și deparazitarea copiilor nou veniți în instituție;
- administrarea alimentației prin sondă nazogastrică (gava);
- însoțirea copiilor, periodic, în spital, la controalele pentru reevaluări și obținerea gradului de handicap;
- întocmirea foilor de observație cu înregistrarea informațiilor despre evoluția zilnică a stării de sănătate a copiilor;
- completarea caietului cu evidența internărilor;
- raportul medical pe fiecare tură, în care se consemnează orice modificare a stării de sănătate a copiilor.

În cursul anului 2020 s-au înregistrat 37 de solicitări la serviciul de ambulanță pentru forme grave de boală care au necesitat, în cele mai multe cazuri, internarea copiilor în spital. Totodată, au fost realizate 261 evaluări și controale medicale la medici specialiști, pentru copiii care necesitau încadrare în grad de handicap sau evaluări de rutină, astfel că 24 de copii au beneficiat de reactualizarea sau obținerea certificatului de handicap. De asemenea, au fost făcute demersuri în vederea realizării intervenției chirurgicale complexe a unei malformații velo-palatine, a unei

afecțiuni cardiace, pentru a nu depăși perioada optimă. A fost realizată și evaluarea ortopedică și aplicarea unui corset pentru un copil cu malformație toracică, precum și evaluarea ortopedică cu aplicare de aparat gipsat pentru corecție malformații membre inferioare, după intervenția chirurgicală a altui copil. În cadrul centrului, personalul medical a mai efectuat și evaluarea medicală și neuropsihică a tuturor copiilor, controlul stomatologic și oftalmologic pentru copiii nou veniți, examene medicale de bilanț anuale pentru toți beneficiarii, evaluări medicale trimestriale la toți copiii, elaborarea de PIS-uri de sănătate pentru toți beneficiarii, consilierea educatorilor, infirmierelor și personalului de la bucătărie pe probleme de igienă, regimuri alimentare de excludere a produselor ce pot determina intoleranțe alimentare diverse sau alte tulburări digestive, asigurarea triajului epidemiologic a beneficiarilor și a personalului, zilnic, recoltarea probelor pentru testare SARS-COV 2, o dată pe săptămână a personalului și la 2 săptămâni a beneficiarilor, precum și organizarea zonei de testare, cu respectarea prevederilor în vigoare, asigurarea circuitelor și a izolării beneficiarilor cu test pozitiv SARS-COV 2 și care nu au necesitat spitalizare.

Membrii echipei de vizitare au identificat mai multe cazuri deosebite, atât prin gravitatea patologiei, cât și prin resursele medicale mobilizate pentru îngrijirea lor. Astfel, în centru era internată o fetiță în vârstă de 6 ani, cu epidermoliză buloasă, formă generalizată și cu afectare digestivă, o afecțiune genetică rară, asociată cu formarea de vezicule la nivelul pielii ca răspuns la orice traumatism minor, afecțiune fără tratament curativ. Aceasta era cazată singură într-o cameră, prevăzută cu baie proprie, fiind necesare pansamente zilnice ale zonelor tegumentare afectate, precum și băi generale de 3 ori pe săptămână sau ori de câte ori era nevoie. Din relatările conducerii a mai rezultat faptul că o baie realizată acestei fetițe durează peste 2 ore, având în vedere necesitatea reducerii pe cât posibil a senzației de durere asociată cu această procedură. **Având în vedere faptul că singurul tratament eficient al acestei boli cu risc mare de comorbidități și deces este cel preventiv, de evitare a traumatismelor și de dezinfecție a leziunilor tegumentare, rezultă necesitatea unei supravegheri extrem de atente, lucru greu de realizat în condițiile oferite de centru la momentul vizitei.** Un alt aspect asociat tratamentului acestei fetițe este **necesitatea menținerii unei igiene foarte stricte, având în vedere posibilitatea dezvoltării unor tulpini foarte agresive de agenți patogeni care pot afecta și restul copiilor din centru.**

Un alt caz este cel al unei al unei fetițe de 12 ani cu o afectare renală și care făcea dializă peritoneală, o metodă de substituție a funcției renale printr-un cateter introdus în abdomen și prin care se realizează eliminarea produșilor toxici și a metaboliților din organism. În acest caz se introduce un lichid de dializă în cavitatea peritoneală care este eliminat ulterior, **acest proces făcându-se de 4 ori zilnic, fiecare procedură având o durată de circa 30 de minute. Pe parcursul întregii perioade de circa 2 ore zilnic, era necesară prezența în permanență a unei asistente medicale, care să supravegheze procesul, cu monitorizarea diversilor parametri fiziologici. Întregul proces necesită condiții speciale de sterilitate, lucru greu de realizat în condițiile centrului.** La momentul vizitei, această fetiță era la un consult dermatologic, prezentând și o severă afecțiune a tegumentului.

În centru era internată, de asemenea, o fetiță cu multiple afecțiuni, printre care și o suferință renală și care **necesita o procedură de evacuare a urinei de 4 ori pe zi, prin sondaj vezical, manevră care de asemenea necesita condiții speciale de sterilitate.** Aceași fetiță fusese operată de mai multe ori, fiind ulterior tratată cu imobilizări gipsate ale membrelor inferioare pe o perioadă

de 6 luni pentru o afecțiune neurologică, tratamentul continuând și în prezent cu ședințe de kinetoterapie.

În urma prezentării acestor cazuri, precum și din discuțiile cu personalul medical rezultă faptul că **îngrijirea acestor copii necesită condiții similare celor din mediul spitalicesc, același lucru fiind valabil și referitor la măsurile de prevenire a infecțiilor nozocomiale, pentru care ar fi necesare realizarea de circuite funcționale asemănătoare celor din unitățile sanitare specializate, lucru pe care centrul nu îl asigură la data efectuării vizitei.** Având în vedere că misiunea generală a centrului este asigurarea accesului, pe o perioadă determinată, la găzduire, îngrijire, abilitare, reabilitare, educație și pregătire în vederea integrării sau reintegrării familiale, însă nevoile majorității beneficiarilor sunt în principal de ordin medical, membrii echipei de vizitare consideră necesar **să se efectueze demersurile pentru asigurarea corespunzătoare a asistenței medicale beneficiarilor, în centru, prin realizarea de dotări suplimentare și asigurarea unui număr de angajați în număr corespunzător.**

Membrii echipei de vizitare au studiat Registrul de evenimente deosebite pe anii 2020 și 2021, care conținea un număr de 5 cazuri, printre care: o ingestie accidentală de substanță toxică provenită dintr-o baterie a unei jucării, copilul fiind spitalizat timp de 3 zile, după care a revenit în centru într-o stare de sănătate corespunzătoare; o fractură la o mână la o fetiță de 11 ani – tratată ortopedic; un debut de scarlatină la un băiețel de 5 ani care frecventa Centrul de Zi de Recuperare. Au fost înregistrate și 2 decese din care unul la o fetiță de 11 ani cu bronhopneumonie bilaterală, hidrocefalie, Sars-Cov 2 în antecedente și care s-a produs la Spitalul pentru Copii Sf. Maria din Iași, iar al doilea deces la un băiețel de 4 ani cu o tumoră cerebrală și care a decedat tot în cadrul aceluiași spital. În cazul acestor decese au fost transmise notificări la Consiliul de Monitorizare a Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, conform prevederilor legale în vigoare.

În ceea ce privește Rapoartele de Gardă ale asistentelor medicale, acestea erau întocmite în mod corespunzător, fiind consemnate toate activitățile importante desfășurate în tura respectivă: supravegherea copiilor, administrarea tratamentelor, monitorizarea episoadelor de agitație psihomotorie, schimbarea sondelor de gavaj sau a celor urinare, desfășurarea procedurilor de dializă peritoneală, schimbarea pansamentelor, etc.

În centru exista și un un registru de tratamente în care erau consemnate toate medicamentele administrate în funcție de patologia fiecărui copil, precum și un registru în care erau evidențiate tratamentele cazurilor acute.

Evaluările copiilor în cadrul spitalelor din municipiul Iași s-au efectuat prin internări de o zi sau care au durat mai multe zile. Astfel, în anul 2020 au fost 146 de internări programate și 37 de internări prin Unitatea de Primiri Urgențe, 155 de consultații în ambulatoriu de specialitate, 37 de solicitări la serviciul 112 pentru urgențe, finalizate cu internări. În anul 2021 au existat 78 de internări programate în ambulatoriu și 17 internări prin Unitatea de Primiri Urgențe, 25 de consultații în ambulatoriu, 17 solicitări la serviciul 112 pentru urgențe, finalizate cu internări.

Au fost studiate și fișele de evaluare medicală ale beneficiarilor în mod aleatoriu. Acestea conțineau informații referitoare la diagnosticul copilului, tratamentele primite zilnic, evoluția stării de sănătate, monitorizarea parametrilor vitali, monitorizarea temperaturii zilnice, eventualele consulturi de specialitate, toate aceste informații fiind semnate și parafate de cadrele medicale respective.

Centrul oferea și servicii de kinetoterapie (terapie fizică și masaj), existând o sală de kinetoterapie și de masaj cu multiple dotări și dispozitive pentru această activitate. Serviciile asigurate de 2 kinetoterapeuți și un fiziokinetoterapeut constau în activități care se desfășurau

individual, cu un timp alocat per ședință variind între 30-45 de minute, o dată sau de două ori pe săptămână, în funcție de nevoile și disponibilitatea beneficiarilor.

De asemenea, periodic erau organizate întâlniri pe studii de caz la care participau educatorul de referință și echipa de specialiști, având ca obiectiv îndrumarea educatorilor privind posturile necesare copiilor cu dizabilități, se colabora cu medicii specialiști ortopezi pediatrici în vederea obținerii unor rezultate cât mai bune, precum și pentru eliberarea de dispozitive medicale: fotolii rulante, orteze, ghete ortopedice pentru un număr de 13 copii din cadrul centrului.

În ceea ce privește asigurarea hranei, aceasta era preparată în cadrul centrului, existând foi zilnice de alimentație întocmite de personalul specializat și supervizate de asistenții medicali. De exemplu, într-o zi din luna februarie 2021 un număr de 15 copii primea un regim alimentar obișnuit, un copil avea un regim sărac în potasiu, 2 copii primeau regim delactozat datorită intoleranței la lactoză, iar un copil avea un regim hiposodat. Erau respectate toate normele referitoare la administrarea hranei în conformitate și cu indicațiile primite de la medicii specialiști. Din relatările conducerii centrului a rezultat faptul că un rol important în prepararea hranei era și modul în care aceasta era acceptată de copii, personalul de îngrijire alocând resurse importante de timp pentru realizarea acestei activități. În centru erau internați 10 copii care aveau sonde de alimentare nazogastrice, hrănirea lor realizându-se prin gavaj, o tehnică ce implică introducerea unei alimentații preponderent lichide în stomac prin intermediul unor tuburi, fixate la piele. De asemenea, majoritatea copiilor primeau alimentația în mod semisolid, aceasta fiind pasată.

Personalul responsabil de administrarea hranei realiza și alte activități, cum ar fi:

- întocmirea foii de alimentație zilnică;
- redactarea de procese-verbale lunare privind respectarea normelor igienico-sanitare în instituție;
- verificarea zilnică a termenului de garanție a alimentelor, igiena blocului alimentar, luarea probelor alimentare pe fiecare masă, în frigider;
- observarea modului de prezentare a prânzurilor, cantitatea și calitatea acestora, precum și conținutul caloric.

Referitor la acordarea asistenței psihologice, membrii echipei de vizitare au reținut că în cadrul Centrului de Servicii Sociale „Sf. Andrei”, Iași își desfășurau activitatea 2 psihologi și 2 psihopedagogi.

În perioada stării de urgență, dar și în cea de alertă generată de pandemia de Covid-19, activitatea Centrului de Zi de Recuperare a Copilului cu Dizabilități și TSA a fost suspendată, specialiștii acestui serviciu deserving beneficiarii Centrului Rezidențial, precum și pe cei ai Apartamentelor „Sf. Andrei” Iași.

Patologia beneficiarilor centrului viza afecțiuni neuropsihice severe, cu dependență totală de adult, iar gradul de înțelegere al acestora era foarte limitat, nefiind posibilă realizarea de ședințe de consiliere. Astfel, activitatea specialiștilor (psihologi, psihopedagogi și logopezi) a fost orientată spre activități ce aveau ca obiectiv abilitarea/reabilitarea acestora, precum și activități de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă.

Din analiza dosarelor beneficiarilor, precum și a documentelor prezente la cabinetul psihologic, s-a reținut că instrumentele de lucru erau completate la zi și în conformitate cu legislația în vigoare, acestea reflectând activitatea specialiștilor. Membrii echipei de vizitare au analizat o serie de documente, printre care menționăm: Fișe monitorizare intervenție, Fișe selecția vocabularului, Chestionare FAST-probleme comportamentale, Fișe de identificare a preferințelor senzoriale, PEP3-profil psihoeducațional, Analiza funcțională a comportamentului, Fișe de consiliere cu educatorii, Programe de intervenție, Programe de abilitare/reabilitare etc. Totodată,

pe lângă documentele menționate anterior, la cabinetul psihologic era întocmit un registru/caiet în care erau evidențiate toate activitățile desfășurate zilnic de specialist.

În ceea ce privește metodologia aplicată, în cadrul centrului se foloseau teste precum: PED 3, PED A, PED B, BASC 2, Denver 2, MPR color, Gezzel, FAST, ABAS-2, unele fiind achiziționate cu licență, printr-un proiect derulat cu Fundația Angel Appeal.

Din discuțiile membrilor echipei de vizitare cu personalul de specialitate, a reieșit utilitatea existenței unui instrument pentru măsurarea coeficientului intelectual la această categorie de beneficiari. Astfel, SON-R este un instrument de evaluare a aptitudinilor cognitive adresat copiilor cu vârste cuprinse între 2,6 ani și 7 ani, avantajul său incontestabil fiind că face posibilă o evaluare largă a funcționării mentale, fără să fie dependent de abilitățile de limbaj ale copilului evaluat. Având în vedere tipul de dizabilitate al copiilor găzduiți la Centrul Rezidențial "Sf. Andrei" Iași, **membrii echipei de vizitare consideră utilă achiziționarea acestui instrument, motivat de faptul că este permisă aplicarea lui în cazul copiilor cu probleme de limbaj, de vorbire sau de comunicare.**

În urma vizitării camerelor s-a reținut implicarea activă a personalului, a educatorilor, a personalului de specialitate – psihologi/psihopedagogi, în rezolvarea problemelor beneficiarilor centrului, atât ale celor de ordin administrativ-organizatoric, cât și ale celor ce implică o componentă afectivă, adresându-li-se pe ton cald, protectiv și securizant, iar beneficiarii vădind un atașament sigur, securizant față de aceștia. Membrii echipei de vizitare au observat că unii specialiști din compartimentul psihologic-psihopedagogic, la momentul vizitei, însoțeau copiii la masă și îi hraneau pe cei care aveau nevoie de asistență.

Din discuțiile cu personalul centrului a reieșit că s-a colaborat cu unitățile de învățământ și s-a menținut legătura cu cadrele didactice de la instituțiile de învățământ frecventate de beneficiari, s-au preluat pachetele educaționale (online sau fizic), s-au listat materialele și s-au transmis către cadrele didactice fișele/activitățile realizate de copiii care își desfășoară educația formală în sistem online, s-au asistat beneficiarii școlari în realizarea fișelor din pachetul educațional.

Psihologii și psihopedagogii au consiliat educatorii cu privire la problemele comportamentale și adaptative ale copiilor aflați în grijă, precum și asistenții maternali care au luat în ocrotire copiii din centru, în vederea unei cât mai bune cunoașteri a acestora și a realizării unei tranziții adecvate la noul mediu. De asemenea, s-a realizat consilierea părinților copiilor care i-au vizitat pe aceștia în decursul anului, privitor la menținerea unei legături cât mai strânse părinte-copil, precum și consilierea personalului prin WhatsApp pe perioada pandemiei.

Pe toată durata pandemiei s-a menținut legătura telefonic (109 apeluri telefonice) cu familiile beneficiarilor și fizic (la distanță), atunci când a fost posibil, cu respectarea normelor metodologice specifice în vigoare.

De asemenea, s-au trimis adrese la diverse primării (25 de adrese), prin care s-a solicitat o serie de documente necesare în activitatea zilnică a centrului.

Mai mult, personalul centrului a asigurat suportul necesar beneficiarilor aflați în situație de dependență, pentru efectuarea deplasării acestora în centru și în exterior, pentru facilitarea comunicării la distanță, pentru participarea la activităților organizate în centru sau în comunitate, astfel că beneficiarii au primit suport și asistență adecvată nevoilor proprii în vederea asigurării unui stil de viață cât mai activ posibil.

Referitor la acordarea asistenței sociale, aceasta era desfășurată de un asistent social care deținea aviz de exercitare a profesiei, fiind înscris în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România și deținea treapta de competență profesională corespunzătoare activității desfășurate

(principal). Asistentul social deservea toate componentele Complexului de Servicii Sociale "Sf. Andrei" Iași – Centrul Rezidențial "Sf. Andrei", cele 4 apartamente din cadrul complexului, Centrul de Zi de Recuperare a Copilului cu Dizabilități și TSA, Componenta Triaj „Sf. Andrei” (componentă care a funcționat temporar, generată de starea de pandemie, în perioada 01 aprilie – 01 iunie 2020).

Biroul asistentului social îndeplinea cerințele specifice desfășurării activității din punct de vedere al spațiului, mobilierului și al aparatului electronic și conectivității, dar **computerul din dotarea acestuia era defect și prezenta uzură fizică și morală avansată, necesitând înlocuire.** În acest sens, **membrii echipei de vizitare recomandă conducerii centrului înlocuirea computerului din biroul asistentului social, mai ales având în vedere complexitatea activității acestui angajat, precum și numărul mare de documente de gestionat și redactat.**

Atribuțiile asistentului social în cadrul centrului rezidențial vizau, în principal, menținerea relațiilor cu familia, întocmirea, completarea și gestionarea dosarelor sociale ale beneficiarilor, întocmirea documentației (dosarelor) pentru reactualizarea certificatelor de încadrare într-un grad de handicap și a certificatelor de orientare școlară, colaborarea și reprezentarea beneficiarilor în raport cu instituțiile esențiale pentru activitatea centrului – unități medicale, instituții de învățământ, servicii publice de asistență socială din cadrul primăriilor, servicii de stare civilă etc. De asemenea, asistentul social desfășura activități de evaluare a beneficiarilor, în colaborare cu ceilalți membri ai echipei multidisciplinare (psiholog, psihopedagog, educator, medic, kinetoterapeut, logoped). În afara activităților descrise anterior, asistentul social coordona activitatea practică a unui număr de 9 studenți la asistență socială, întocmea și transmitea evidențe, comunicări și raportări (lunare, trimestriale, semestriale, anuale) cu privire la copiii din centru către Serviciul Monitorizare din cadrul D.G.A.S.P.C. Iași, precum și evidențe lunare cu privire la banii de buzunar sau propuneri pentru identificarea asistenților maternali profesioniști. Atunci când survenea un deces al unui beneficiar din centru, asistentul social gestiona toate aspectele legale și de rit religios legate de înmormântare, cu fonduri asigurate de D.G.A.S.P.C. Iași sau din donații. În perioada stării de urgență, asistentul social, motivat de situația epidemiologică de la nivelul centrului, a fost izolat pentru două perioade diferite la locul de muncă.

Dosarele sociale ale beneficiarilor erau păstrate în biroul asistentului social, unde nu aveau acces persoanele neautorizate, biroul fiind încuiat în lipsa acestuia. Au fost verificate mai multe dosare ale copiilor și s-a constatat că acestea erau organizate în bibliorafturi, motivat de numărul mare de documente, pe secțiuni: social, psihopedagogic, psihologic, medical, juridic și financiar. Existau la dosar toate documentele prevăzute de standardele minime de calitate în domeniu (copii acte de identitate părinți și copil, anchete psihosociale, certificatul de naștere al copilului în original, Plan de intervenție personalizat – PIP, Decizia directorului general al D.G.A.S.P.C. Iași de numire a managerului de caz, Rapoarte de convorbire telefonică, evaluări etc.).

Referitor la activitățile de școlarizare, de recuperare, ludice și de socializare, membrii echipei de vizitare au reținut că 15 copii din centru frecventau școli și grădinițe speciale din municipiul Iași, iar un alt copil frecventa învățământul de masă - Școala Gimnazială „George Coșbuc” Iași - dar, din cauza neadaptării la exigențele învățământului de masă, urma să fie reorientat școlar către învățământul special pentru anul școlar 2021/2022. Beneficiarii desfășurau activități de petrecere a timpului liber (activități ludice, de socializare) în sălile de zi de la nivelul fiecărui apartament și în curtea centrului, unde erau amenajate două locuri de joacă pavate cu material anti-lovire, dotate cu tobogan, leagăn, carusel, zonă cu nisip și spațiu verde pentru activități libere. Pe timp frumos se organizau plimbări în oraș cu beneficiarii deplasabili. Se organizau zilele de naștere ale copiilor,

indiferent de gradul lor de handicap, din fonduri proprii și cu sprijinul Organizației „Civitan” Iași. Activitățile de recuperare desfășurate la nivelul centrului erau individualizate, în funcție de problematica medicală a fiecărui beneficiar și constau în: kinetoterapie, terapie logopedică, meloterapie, terapie educațională. **Membrii echipei de vizitare consideră necesar ca, în situația închiderii centrului și a reorganizării activității acestuia, să se efectueze demersuri pentru asigurarea accesului beneficiarilor centrului la terapii specifice în proximitatea locuinței, la același nivel calitativ.**

Referitor la încurajarea și menținerea relațiilor cu familia, în anul 2020, până la debutul pandemiei, s-au desfășurat 32 vizite ale părinților beneficiarilor din centru, întreveneri consemnate în caietul de vizite, iar în perioada instituirii carantinei și izolării în centru, au fost primite 109 apeluri telefonice de la aparținători sau rude, consemnate, de asemenea, în registrul de vizite. În registrul de vizite erau consemnate și obiectele sau alimentele pe care părinții le aduceau copiilor cu ocazia vizitării acestora. În timpul stării de alertă s-au desfășurat vizite în curtea centrului, cu respectarea distanței fizice – 2 vizite în anul 2020 și 3 vizite în anul 2021. Majoritatea convorbirilor telefonice cu aparținătorii erau purtate de către asistentul social, iar în afara programului de lucru al acestuia apelurile erau preluate de către personalul de serviciu și consemnate în caietul de vizite. Se întocmeau Rapoarte de convorbire telefonică doar dacă nu s-a mai discutat de mai mult timp cu părintele beneficiarului sau dacă discuția avea un conținut semnificativ, iar rapoartele se atașau la dosarul beneficiarului. Dintre beneficiari, 25 de copii mențineau legătura telefonic, prin apeluri video sau erau vizitați de familie, nași de botez sau familii resursă.

Pentru copiii nevizitați, asistentul social transmitea anual informații referitoare la copil, către părinți sau către rudele acestuia.

Referitor la existența materialelor informative privind activitățile derulate și serviciile oferite, centrul avea redactat un ghid de prezentare într-o formă colorată, care, pe lângă informațiile de contact și fotografiile sugestive referitoare la specificul centrului, conținea informații cu privire la misiune, servicii oferite și facilități. De asemenea, în timpul vizitei în centru s-a reținut faptul că la fiecare grupă, pe holuri, existau aviziere unde erau afișate diferite documente informative, de ex. programul de masă, tabel cu persoanele de referință ale copiilor de la grupa respectivă, materiale informative referitoare la principalele nevoi ale copilului, instrucțiuni referitoare la exploatarea instalațiilor electrice etc. La toate ușile de acces la grupe, precum și la intrarea în module erau amplasate atenționări cu mesajul ”Persoane care nu se pot deplasa!”

Cu privire la condițiile de cazare s-a observat că în toate spațiile vizitate era curățenie, ordine și miros plăcut. Holurile centrului erau decorate cu desene, tablouri, ornamente creând sentimentul unui spațiu familial. Camera de zi a fiecărui apartament era dotată cu televizor, DVD, radio-cd, cd-uri cu desene animate și filme pentru copii, jucării.

În ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe motorii, în clădirea centrului existau rampe de trecere și lift pentru deplasarea cu folii rulante. În exterior, existau 7 puncte de acces în centru pe unde puteau intra copii, toate fiind prevăzute cu rampe de acces, dar **fără a avea bare de sprijin laterale**. Potrivit observațiilor membrilor echipei de vizită și a declarațiilor conducerii, **în centru nu exista nicio baie accesibilizată pentru uzul persoanelor cu deficiențe locomotorii, drept urmare băile nu erau adaptate specificului beneficiarilor**. Astfel, potrivit art. 61 din Legea nr. 448/2016, republicată, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, “clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora [...] vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul

neîngrădit al persoanelor cu handicap". În acest context, membrii echipei de vizită consideră necesară conformarea la prevederile legale în materia protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități prin dotarea rampelor de acces cu bare de sprijin, accesibilizarea unor băi pentru a putea fi folosite de către persoanele cu deficiențe motorii, precum și adaptarea băilor având în vedere specificul beneficiarilor.

Fotoliile rulante utilizate în centru erau în stare bună și proveneau din achiziții făcute prin intermediul Casei de Asigurări de Sănătate Iași și din sponsorizări.

Referitor la respectarea drepturilor beneficiarilor de a face sesizări și reclamații, exista o cutie pentru depunerea sesizărilor și reclamațiilor, precum și un registru destinat înregistrării acestora, dar nu erau consemnate sesizări și reclamații în perioada analizată – anii 2020/2021, motivat de vârsta beneficiarilor și de problemele medicale ale acestora.

În ceea ce privește colaborarea cu organizații neguvernamentale, instituții sau persoane fizice, în anul 2020, conducerea centrului a atras sponsorizări constând în produse alimentare și nealimentare, medicamente, substanțe dezinfectante, tehnică sanitară și dispozitive medicale a căror valoare totală depășea suma de 50.000 lei. Donațiile au fost făcute de mai multe societăți comerciale, organizații neguvernamentale și persoane fizice, cei mai mulți donatori având un istoric de colaborare cu centrul, care se desfășura pe parcursul a mai mulți ani.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Conducerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Identificarea de soluții care să asigure bunăstarea și securitatea copilului, prin asigurarea corespunzătoare a asistenței medicale a beneficiarilor în cadrul procesului de dezinstituționalizare a centrului, prin evaluarea multidisciplinară centrată, în principal, pe copil, având drept scop înțelegerea completă a situației acestuia.

2. Respectarea prevederilor Ordonanței de urgență nr. 82/2020 pentru aprobarea acordării unui stimulente de risc pentru personalul centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru alte categorii vulnerabile, izolate preventiv la locul de muncă, pe perioada stării de urgență.

3. Efectuarea demersurilor necesare pentru angajarea de personal pe posturile vacante din schema de personal (asistent medical, 1 post animator socio-educativ, 2 posturi supraveghetor de noapte și 2 posturi muncitor).

4. Îmbunătățirea asistenței medicale prin dotarea centrului cu cele necesare acordării unei asistențe medicale de calitate acestor copii, având în vedere că îngrijirea lor necesită condiții similare celor din mediul spitalicesc, același lucru fiind valabil și referitor la măsurile de prevenire a infecțiilor nozocomiale, pentru care ar fi necesare realizarea de circuite funcționale asemănătoare celor din unitățile sanitare specializate, lucru pe care centrul nu îl asigura la data efectuării vizitei.

5. Asigurarea echipamentelor de protecție și a materialelor dezinfectante pe toată durata pandemiei de COVID-19.

6. În situația închiderii centrului și a reorganizării activității acestuia, asigurarea accesului beneficiarilor centrului la terapii specifice în proximitatea locuinței, la același nivel calitativ.

**b) Conducerii Centrului Rezidențial "Sf. Andrei" Iași, județul Iași
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin achiziționarea de mobilier (paturi, saltele, noptiere sau comode), care să corespundă nevoilor beneficiarilor.

2. Achiziționarea instrumentului SON-R (instrument de evaluare a aptitudinilor cognitive adresat copiilor cu vârste cuprinse între 2 ani și jumătate și 7 ani, pretabil în cazul copiilor diagnosticați cu TSA și a celor cu probleme de limbaj, de vorbire sau de comunicare).

3. Conformarea la prevederile legale în materia protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități prin dotarea rampelor de acces cu bare de sprijin, accesibilizarea unor băi pentru a putea fi folosite de către persoanele cu deficiențe motorii, precum și adaptarea băilor având în vedere specificul beneficiarilor.

4. Înlocuirea computerului asistentului social cu un computer nou, deoarece cel pe care îl utiliza la momentul vizitei era defect și prezenta uzură fizică și morală avansată.

Bacău, 20.04.2021